

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5864,Wystawa-Aktion-Saybusch-Wysiedlenie-mieszkanow-Zywiecczyn-przez-okupanta-niem.html>
07.03.2026, 05:45

Wystawa „Aktion Saybusch. Wysiedlenie mieszkańców Żywiecczyny przez okupanta niemieckiego 1940-1941.” - Lipowa, 4-12 stycznia 2011

04.01.2011

W dn. 4-12 stycznia 2011 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Lipowej (pow. Żywiec) jest prezentowana wystawa „Aktion Saybusch. Wysiedlenie mieszkańców Żywiecczyny przez okupanta niemieckiego 1940-1941”. Ekspozycja przygotowana została przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Jej scenariusz przygotował dr Mirosław Sikora przy współpracy Moniki Bortlik-Dźwierzynskiej.

Na wystawę składa się 30 paneli, które w przystępny i atrakcyjny graficznie sposób przybliżają historię jednego z najtragiczniejszych wydarzeń w historii Żywiecczyny. Wystawa prezentuje nie tylko krok po kroku sam przebieg akcji wysiedleńczej, ale także między innymi: proces aneksji ziem Żywiecczyny do Rzeszy Wielkoniemieckiej, założenia organizacji oraz germanizacji tych ziem według idei narodowosocjalistycznej, strukturę narodowościową i gospodarczą powiatu, sylwetki pomysłodawców oraz wykonawców akcji wysiedleńczej, a także próbę oszacowania skutków przeprowadzonej akcji oraz późniejszych losów wysiedlonych mieszkańców Żywiecczyny. Przy stworzeniu wystawy wykorzystano unikalne dokumenty oraz fotografie pochodzące między innymi ze zbiorów: Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - IPN w Katowicach, Archiwum IPN w Warszawie, Archiwum Państwowego w Katowicach oraz jego Oddziału w Żywcu, Archiwum Akt Nowych, Muzeum Miejskiego w Żywcu - Stary Zamek, Archiwum Federalnego w Berlinie-Lichterfelde, a także Archiwum Federalnego Oddział w Ludwigsburgu.

Serdecznie zapraszamy!

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Mirosław **Sikora**
Monika **Bortlik-Dzwierzyńska**
(współpraca)

Aktion Saybusch

Wysiedlenie mieszkańców Żywiecczyny
przez okupanta niemieckiego 1940-1941

IPN KATOWICE